

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קס"א, פרשת חוקת תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

מעלת ישראל בקבלת התורה מסובבת דין טומאת מת

שמתה שאינם מטמאים באהל אלא רק במגע. והרי זה דומה לאדם שיש לו שני כלים, אחד מלא דבש ואחד מלא אשפה, ופינה אותם מביתו והציאם לחוץ, שאותו המלא דבש מיד באים אליו מיני זבובים ורמשים הנמשכים אל המתוק, ואילו המלא אשפה אף שגם אליו יכנסו מעט מהרמשים, אבל לא כפי שנכנסים אל הדבש. כך הוא בישראל וגוי שמתו, שהישראל היות והיה מלא בקדושת התורה המתוקה והעריבה, נמשכים אליו כוחות הטומאה הרבים, ואילו אל הגוי שלא היתה בו קדושה לא מתווסף בו טומאה כל כך, ועל כן אינו מטמא באהל.

בפסח מצרים לא נהג טומאת מת

ונראה שמפני זה לא נהג דין טומאת מת בפסח מצרים, שהרי לא ציוה ה' את משה במצרים שיזה אפר פרה על היהודים כדי שיוכלו לאכול בפסח, כפי שמצינו שהקפיד ה' שלא יהיו ערלים כמבואר במדרש (שמות רבה יז ג) שמישה מל את כל ישראל, ודרשו זאת מהפסוק (יחזקאל טז ו) 'ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך' וגו', וכן הקפיד ה' שימשכו ידיהם מעבודה זרה כפי שדרשו מ'משכו וקחו לכם', ולא יהיו בכלל בני נכר האסורים קרבן פסח. ומדוע לגבי טומאת מת שמעכב באכילת הפסח לא מצינו שהקפיד ה' בפסח מצרים.

ולפי מה שנתבאר מובן היטב, שהרי קודם קבלת התורה לא היה חילוק בין ישראל לשאר אומות העולם, ולא היה נוהג טומאת מת כלל, ורק לאחר קבלת התורה שנתקדשו ישראל בקדושתה הוא שנתחדש דין טומאת המת הנמשך ונדבק אל הקדושה, ועל כן בפסח מצרים שהיה קודם קבלת התורה לא נהג דין טומאת מת כלל.

'חוקת התורה' דין טומאת מת נסבב ע"י קבלת התורה

נמצא שכל דיני טומאת מת בישראל, בין מה שרק ישראלים נטמאים במת, ושאינן הטומאה עוזבתם אלא על ידי אפר הפרה, ובין מה שרק מתי ישראל מטמאים באהל, נסבבו על ידי קבלת התורה, שבזה נזדככו גופותיהם ונשמתם להתקדש במתיקות קדושת התורה, זהו שנאמר 'זאת חוקת התורה' שעל ידי קבלת התורה נסבב דיני טומאת המת.

זאת חוקת התורה וגו' אדם פי ימות באהל פל הפא אל האהל וכל אשר באהל יטמא שבעת ימים (יט, ב-יד).

פרשתינו עוסקת בדין טומאת מת, שהמת מטמא את הנוגעים בו והנושאים אותו והנמצאים עמו בבית, וכן את דרך הטהרה מטומאה זו, שהוא על ידי הזאת אפר פרה אדומה, וכהקדמה לפרשה זו אומרת התורה 'זאת חוקת התורה'. ויש להבין מדוע נאמר 'זאת חוקת התורה', ולכאורה היה לתורה לומר 'זאת חוקת הטהרה' או 'זאת חוקת הטומאה', כפי שנאמר לגבי פסח (שמות יב מג) 'זאת חוקת הפסח'. או לומר 'זאת החוקה', ומדוע נקטה התורה לשון 'חוקת התורה' שמשמעו שפרשה זו יש לה שייכות לכללות התורה.

כוחות הטומאה נמשכים אל קדושת התורה

ונראה לבאר כוונת תיבת 'התורה', על פי הדין המבואר במסכת נזיר (סא, ב) וברמב"ם (טומאת מת פ"א הי"ג) שטומאת מת אינה נוהגת אלא בישראלים, אבל גוי הנוגע במת אין בו טומאה כלל, והוא כמו בהמה הנוגעת במת שאינה מקבלת טומאת מת.

והחילוק שבין ישראל לשאר אומות העולם נעשה על ידי שקיבלו ישראל את התורה, שבזה נתעלו משאר האומות ונתקדשו בקדושת התורה, וזהו סוד טומאת מת, שכוחות הטומאה החיצוניים שיש במת נמשכים אל מקור הקדושה הנמצאת בישראל על ידי קבלת התורה, ולכך רק ישראל מקבלים טומאת מת, אבל הגויים ושאר בעלי החיים אין טומאת המת נמשכת ונדבקת בהם.

אין הגוי מטמא באהל

זוהי גם הסיבה שרק מתי ישראל מטמאים את כל הנמצא עמהם באהל, אבל גוי שמת אינו מטמא באהל, לפי שישראל המקודש בקדושת התורה, כיון שיצאה ממנו נשמתו, מיד מתקבצים אל גופו כל הקליפות וכוחות הטומאה הנמשכות אל הקדושה, ועל כן כל אשר נמצא עמו באהל אחד נטמא, מה שאין כן גוי שמת הרי הוא כבהמה

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

למדנו מידי יום 3 דקות אור החיים הק', ונושענו!

ביום שישי בעת סעודת השבת, צדו עיני מספר דפים ועלונים, והתבוננתי בהם, והתודעתתי לראשונה שהשבוע הקרוב תחול הילולת האור החיים הקדוש, ועל הניסים והמופתים הגלויים אשר אירעו לאנשים, שבעת צרת לבם, פנו אל הצדיק שיהא מליץ יושר עליהם.

הרגשתי באותו רגע, סוג של הארה גדולה ותחושה פנימית שפה תהא ישועתי, (וזה קצת מוזר עבורי שאין זו דרכי כל כך) אבל ממש נמשכתי לזה, ואמרתי לבני ביתי שיחי', בואו ונקבל על עצמינו ללמוד למשך תקופה כל יום 3-5 דקות מהאור החיים על הפרשה, לעילוי נשמת האור החיים על מנת שיהא מליץ טוב על בני, וכך קיבלנו ועשינו כבר באותה שבת.

וראה זה ישועת ה' כהרף עין, ביום ראשון קודם הטיפול, כאשר הילד עבר בדיקות דם, עינינו חזו בתדהמה, כיצד המדדים של ערכי הקרישה עלו לרמות כמעט רגילות, דבר שאף אחרי טיפול רגיל, לא היה קורה אף פעם. והילד שוחרר לביתו, ואנו מתוך הודאה ושמחה לה' יתברך, קיבלנו על עצמנו בלי נדר להמשיך להתמיד בלימוד האור החיים הקדוש. ומאז כבר 3 שנים, לא הוזקקנו לאשפוז או טיפול, מלבד בדיקות דם שגרתיות, לוודא את המצב. ואף הילד שגדל מאז, החליט ללמוד מידי יום בספרו של האור החיים 'ראשון לציון' על יורה דעה, וברוך ה' ראינו גם ישועות גדולות, וגם תועלת רבה אישית רוחנית גבוהה, מעצם הלימוד בספרי האור החיים הקדוש.

(התפרסם במקבץ ניסים)

במשך כשנתיים וחצי, סבל בני, תלמיד תלמוד תורה, מפגיעה פתאומית בערכי קרישת הדם, דבר הגורם לסכנת נפשות ממש.

נציין כדוגמא, שנפילת שן באופן השכיח, היתה גורמת ששטפי זרמי דם גדולים יעופו לכל עבר, רחמנא ליצלן. כמובן שבעקבות כך, הוצרכנו לעיתים קרובות לאשפז את הילד בבית החולים שניידר, לקבל במשך מספר שעות עירו של חלקי גם החסרים לו, ולהיות מושגח ומטופל אחר העירו עד הלילה, ואז משוחררים הביתה, וחוזר חלילה, השם ירחם.

אין לתאר את הצער והסבל שלנו כהורים, לראות את מצב הילד, אשר נאלץ להחסיר בלימודים, ונאלץ ללכת עקב בצד גודל, פן חלילה יקבל ולו מכה או שריטה קטנה, וכיוצא בזה. וכאן מתחילה הישועה הגדולה.

בני היה כל שבוע עובר לפחות 3 פעמים בדיקות דם, וביום חמישי לפני כשלוש שנים, הסמוך להילולת האור החיים הקדוש, אחר בדיקות דם "התבשרנו" שרמת הכדוריות דם של הילד, ירדה לטווח של סכנת חיים ממש, ועלינו לגשת לבית חולים לקבל טיפול, על מנת שלא יגרם לילד נזק, אם יחבלו אפילו פצע קטן חלילה.

היות והיה זה ערב שבת קודש, ואילו היינו הולכים לטיפול היינו נצרכים לבלות את השבת בבית חולים, החלטתי שהילד ישאר בבית תחת השגחה 24 שעות שלי ושל אשתי, וביום ראשון ניגש לבית החולים.

בְּאוֹר הַהֵלֶכֶה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

קודם מתן תורה היה לבני דין ישראל או בן נח?

בפשיטות דגם בפסח עוד לא היה להם דין ישראל לקבלת טומאה כיון שהיה קודם קבלת התורה, ואע"ג דקיבלו עליהם מצות מילה ופסח, מכל מקום מנא ליה דהיה להם בזה דין ישראל גמור.

ואומר הכלי חמדה (ריש פרשתינו): "ונראה בכוונת דבריו הקדושים, שמזה עצמו שנצטוו במצות אכילת הפסח על כרחך דיש להם דין ישראל, דבן נח הרי אין לו שייכות לפסח וקדשים, דמהאי טעמא קיי"ל דב"נ לא מקריב שלמים אלא עולות כיון דאינו יכול לאכול קדשים א"כ מזה עצמו שנצטוו על אכילת פסח והותר להם לאכול קדשים על כרחך דיש להם דין ישראל, ויש להם שייכות לקדושה ומשלחן גבוה קזכי וממילא שייך בהו טומאה ג"כ.

ובאמת האוה"ח ז"ל אזיל לשיטתו בזה, כמ"ש בפר' בא בפסוק (י, כה) ד"גם אַתָּה תִתֵּן בְּיַדְנוּ זִבְחִים וְעֹלֹת" שישראל היו יכולים להקריב 'שלמים' לאחר יציאת מצרים שהיה להם דין ישראל, וכוונת דבריו הקדושים נראה, הנה לאחר יציאת מצרים אם ימולו את עצמן יהיה להם דין ישראל, ויהיו יכולים לאכול את הפסח, אמנם כן כתבתי בספרי חמדת ישראל בקונטרס אחרון לחלק הלאווין אות כ', שבגמרא דילן מבואר להיפוך, ועי"ש היטב בארוכה, ונראה מזה שהגמ' דילן סבירא ליה דקודם מתן תורה אף לאחר הפסח היה להם דין בן נח כמבואר בזבחים" (קטז). עכ"ד.

זאת חֶקֶת הַתּוֹרָה וְגו' (יט, ב).

באור החיים הקדוש כתב לבאר דלכן נקראת מצות פרה בשם חוקת התורה, כי שורש טומאת מת אשר רק במת ישראל שמטמא באוהל ולא באומות העולם שאינן מטמאין, ומבאר דהטעם שאינן מטמאין הוא משום שישראל קבלו את התורה הקדושה ונעשו דבר שהשפלים תאביים להדבק בהם להיותם חטיבה של קדושה עליונה וכו'. ונמשל הענין הזה, לב' כלים אחת מלאה דבש ואחת מלאה זבל, ופינה אותם והוציאם לחוץ מהחדר, הכלי שמליאה דבש מתקבצים לה כל הזבובים והרמשים, ואותה שהיה מליאה זבל הגם שנכנסו לה קצת מהרמשים לא שוה לשל דבש, לכן העכו"ם אינם מטמאים באוהל אלא במגע ומשא, וכן אינן בגדר קבלת טומאה כלל שאין הטומאה מתדבקת בהם כיון שאינן בני תורה ואין בהם קדושה אין הטומאה נדבקת בהם כלל.

ועפ"ז כתב לתרץ, מה שלא נצטוו ישראל בפסח מצרים על הטומאה שהיו דנין בהם דין גר שנתגייר בי"ד (ניסן) ששוחטין עליו ואין חוששין לטומאה שנטמא קודם שנתגייר, וצריך לומר שבזה הוזהרו שלא נטמאו בשום טומאה אחר מילה עד אחר אכילת פסח עכ"ד.

והקשו האחרונים על דברי רבינו בעל האוה"ח ז"ל דמה הכריחו לזה (לומר שלא נטמאו בשום טומאה וכו'), הרי י"ל

חידה שבועית:

מדוע לא הוצרכו בני ישראל לטהר עצמם ע"י אפר פרה בליל פסח במצרים שיטהרו לאכילת קרבן פסח?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השופכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

דבר יום ויכוח

חשוון
שנת ה'תשע"ז

"חיים פולחם היום"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע
חידושים והנהגות להלכה
קטעים מותאמים לענייניו של יום על פי סדר השנה
דברי הדרכה ומוסר
מעשיות מוחיי והלימות רבינו אור החיים
מצוות מותרות"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מארים
את הנשמה

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנחומי הספרים המובהרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

נשמתו היתרה מאתו ותפן אליה משכן עזה עד שובה אליו.
(מעשה הצדיקים, ר' אברהם אבן סוסאן)

רמיזותיו מרמזים לדברים העומדים ברומו של עולם

'ואם כי דברי קדשו של האור החיים הם להבת שלהבת
אש ומוזרא יעלה על ראש בן אדם לגשת להעיר בהם וכמו
שבאה אזהרתו בספרו "פרי תאר" (יו"ד סי' פד ס"ק י"ג),
אבל כבר הביא בעל ה"שדי חמד" בכללי הפוסקים (סי ט"ו
אות נ"ה) בשם גדולי הדור שאין הדברים כפשטן ומסיים
השדי חמד במליצתו והיתה הרשות לעסוק אהב בדברי
הרב אור החיים זצ"ל עיין שם. ואמנם כי כן לא פסקו
יראי השם מלעסוק באהבה בדברי קדשו של האור החיים
להתייגע להבין כוונתו ז"ל ולהעיר בדבריו הקדושים במה
שנתן להבין ולקבל באהבה רמיזותיו המרמזים לדברים
העומדים ברומו של עולם, בתקוה ובביטחון כי הלימוד
והדרישה הזו הוא לנחת רוח לנשמתו בגזי מרומים ויהיו
שפתותיו דובבות ויהיה למליץ ישר למחבבי דבריו ולכל
ישראל'.

(הגאון רבי ברוך שמעון שניאורסון זצ"ל בהקדמתו
לספרו ברכת שמעון על אוה"ח על התורה)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש
יצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים
שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

או איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181
מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר
יקבל ב"ה שי מיוחד.

שימו לב
למספר
החדש

קדושת השבת של רבנו

גם בסתר משכית חדרו התנהג בסדר מפלא, בכל לילה
ולילה קבע משמרות לתורה נגד ספירה וספירה הנרמזת
בה, ובליל ששי הרומזת ליסוד, הספירה התשיעית,
התעסק בפרד"ס, ויזכך רוחו מכל סיג וחלאה הנאחזים
בנפש במשך ששת ימי השבוע מצד טבע החמר העפריי,
ויתעתד לקבל זיו העליון שפע מרום ולהתענג מזיו כבוד
עליון, נשמת יתרה, ביום נפש האלקים וישבת ממלאכה
הוא יום השביעי, יום מנוחה, וביום השביעי התנוצץ בו
אור מפלא רום מעלה, ונחה עליו רוח טהורה, ויצהל פניו
כל קבל הנאספים, ויגל באזנם ארחות ישר המובילים אל
ההצלחה המאשרת תכלית רצון האלקי, ויערך לפנייהם
גדלת היום אשר אין ערוך אליו, ויהי בליל מוצאי שבת
קדש, התעטף במעטה הוד, ובלב מלא הדרה הפרידה

אור החיים היה שגור על לשונו מלה במלה

הרב הגאון מטעפליק זצ"ל, היה היחיד שהיה
יודע בעל פה את כל האור החיים הקדוש, על
כל החמשה חמשי תורה. ובכל ליל חמישי
היה יושב בבית המדרש הגדול של השכונה,
[שם היה מתפלל בקביעות] והיה יושב בראש
השלחן, ומסביבו ישבו הרבה אנשים, ובפניהם
חומש ושומעים את השיעור באור החיים
הקדוש על פרשת השבוע.

הגאון הנזכר היה אומר את השיעור בעל פה
מלה במלה, ומעולם לא החסיר אפילו במלה
אחת מפירוש האור החיים הק'. והיה זה ממש
כאלו היה הפירוש מונח לפניו, והוא קורא ממנו
מלה במלה, וכן היה נוהג שנים על גבי שנים
בסדר הלימוד של האור החיים הקדוש. וכלם
התפלאו מאד מאד על בקיאותו הרבה הזו.
(יד אור החיים הקדוש ותולדותיו)

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333